

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ GIANG

**QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN THUẬN THÀNH TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ GIANG

QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN THUẬN THÀNH TỈNH BẮC NINH

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60 14 01 14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TSKH Nguyễn Kế Hào

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “**Quản lý chất lượng dạy học ở các trường THPT huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh**” được thực hiện từ tháng 10 năm 2013 đến tháng 4 năm 2014.

Tôi xin cam đoan luận văn này là do tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn của Thầy PGS.TSKH Nguyễn Kế Hào, các kết quả và số liệu đảm bảo tính khách quan, trung thực và có nguồn gốc rõ ràng.

Bắc Ninh, ngày 6 tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Giang

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành của mình em xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban giám hiệu trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, Quý thầy cô giáo, cán bộ phòng sau đại học; Khoa Quản lý Giáo dục trường Đại học Sư Phạm Thái Nguyên;

Quý thầy cô giáo đã tham gia quản lý và giảng dạy em trong quá trình học tập và làm luận văn.

Đặc biệt em xin tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TSKH Nguyễn Kế Hào đã tận tình, chỉ bảo em thực hiện và hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, giáo viên các trường THPT huyện Thuận Thành, phòng GDTrH Sở GD&ĐT tỉnh Bắc Ninh đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi có những tư liệu để hoàn thành luận văn.

Xin chân thành cảm ơn!

Bắc Ninh, tháng 04 năm 2014

Tác giả

Nguyễn Thị Giang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Giả thuyết khoa học.....	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	5
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	5
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Những đóng góp mới của luận văn.....	5
9. Cấu trúc luận văn.....	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	7
1.1. Vài nét về lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	7
1.2. Một số khái niệm và nội dung chính.....	11
1.2.1. Quản lý giáo dục.....	11
1.2.2. Quản lý trường học	12
1.2.3. Chất lượng và chất lượng dạy học	13
1.2.4. Quản lý chất lượng dạy học	17
1.2.5. Kiểm định chất lượng giáo dục - dạy học.....	22
1.3. Nội dung quản lý chất lượng dạy học ở trường THPT theo TQM	23
1.3.1. Lập kế hoạch chất lượng.....	23
1.3.2. Hệ thống quản lý chất lượng dạy học	23
1.3.3. Kiểm định chất lượng giáo dục - dạy học.....	30
1.4. Yêu cầu quản lý chất lượng dạy học ở trường THPT trong giai đoạn hiện nay	30

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	33
Chương 2: THỰC TRẠNG CHẤT LƯỢNG VÀ QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN THUẬN THÀNH TỈNH BẮC NINH	34
2.1. Khái quát về tình hình kinh tế - xã hội và giáo dục huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	34
2.2. Tình hình giáo dục bậc THPT ở huyện Thuận Thành.....	36
2.2.1. Đặc điểm các trường THPT công lập Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh	36
2.2.2. Quy mô mạng lưới và cơ sở vật chất trường trường học	39
2.2.3 Chất lượng đội ngũ Cán bộ quản lý và giáo viên THPT huyện Thuận Thành..	40
2.3. Khảo sát thực trạng về chất lượng dạy học và quản lí chất lượng dạy học ở các trường THPT huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	43
2.3.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	43
2.3.2. Thực trạng chất lượng dạy học ở các trường THPT huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.....	43
2.3.3. Thực trạng quản lý chất lượng dạy học của Hiệu trưởng các trường THPT huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh	46
2.4. Công tác kiểm định chất lượng dạy học các trường THPT Thuận Thành	63
2.5. Đánh giá thực trạng chất lượng và quản lý chất lượng dạy học ở các trường THPT huyện Thuận Thành.....	64
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2	67
Chương 3: MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN THUẬN THÀNH TỈNH BẮC NINH	68
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	68
3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính mục tiêu	68
3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính khoa học.....	68
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi	68
3.2. Một số biện pháp quản lý chất lượng dạy học ở các trường THPT huyện Thuận Thành, Bắc Ninh, theo mô hình TQM	68

3.2.1. Biện pháp 1. Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên về sự cần thiết phải nâng cao chất lượng dạy học	68
3.2.2. Biện pháp 2. Quản lý hoạt động của tổ chuyên môn	71
3.2.3. Biện pháp 3. Quản lý thực hiện đổi mới phương pháp dạy học	80
3.2.4. Biện pháp 4. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	86
3.2.5. Biện pháp 5. Bồi dưỡng năng lực chuyên môn cho đội ngũ giáo viên	89
3.2.6. Biện pháp 6. Huy động các nguồn lực, tăng cường cơ sở vật chất phục vụ dạy và học	93
3.3. Khảo sát về tính hợp lý, khả thi của các biện pháp được đề xuất	97
3.3.1. Các bước tiến hành khảo sát	97
3.3.2. Kết quả khảo sát và kết luận	99
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	103
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	104
1. Kết luận	104
2. Khuyến nghị	105
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	106
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
BGH	Ban giám hiệu
CMHS	Cha mẹ học sinh
CB, CBQL	Cán bộ, Cán bộ quản lý
CSVC	Cơ sở vật chất
CNH - HĐH	Công nghiệp hoá , hiện đại hoá
DH, HĐDH, QTDH	Dạy học, Hoạt động dạy học, quá trình dạy học
ĐH - CĐ	Đại học, cao đẳng
GV, GVCN	Giáo viên, Giáo viên chủ nhiệm
GVBM	Giáo viên bộ môn
GD & ĐT	Giáo dục và Đào tạo
HS	Học sinh
HT	Hiệu trưởng
HĐDH	Hoạt động dạy học
PTDH	Phương tiện dạy học
PPDH	Phương pháp dạy học
QL, QLGD	Quản lý, Quản lý giáo dục
QTDH	Quá trình dạy học
KT-XH	Kinh tế - Xã hội
TBDH	Thiết bị dạy học
THPT	Trung học phổ thông
TNCS	Thanh niên cộng sản
TTCM	Tổ trưởng chuyên môn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Số liệu thống kê số phòng học, phòng chức năng, thiết bị dạy học các trường THPT Thuận Thành năm học 2012-2013.....	39
Bảng 2.2. Thống kê số học sinh các trường THPT Thuận Thành từ năm 2010 đến 2013...	39
Bảng 2.3. Thống kê trình độ đào tạo đội ngũ GV các trường THPT công lập Thuận Thành (đến tháng 9/2013).....	40
Bảng 2.4. Số lượng, cơ cấu giới tính và thâm niên công tác của giáo viên.....	40
Bảng 2.5. Đội ngũ cán bộ quản lý năm học 2012-2013 (đến tháng 9/2013).....	41
Bảng 2.6. Điểm tuyển sinh vào các trường THPT huyện Thuận Thành	44
Bảng 2.7. Số liệu về Học sinh tốt nghiệp THPT và thi đỗ Đại học.....	45
Bảng 2.8. Số giải học sinh giỏi cấp tỉnh ở các trường THPT Thuận Thành	45
Bảng 2.9. Chất lượng học sinh (văn hóa - hạnh kiểm) các trường THPT Thuận Thành ...	46
Bảng 2.10. Khảo sát nhận thức của cán bộ quản lý các trường THPT về mức độ cần thiết của những nội dung quản lý chất lượng dạy học.....	48
Bảng 2.11. Thực trạng việc quản lý hoạt động dạy học của giáo viên.....	49
Bảng 2.12. Thực trạng quản lý việc xây dựng kế hoạch và thực hiện chương trình của giáo viên.....	50
Bảng 2.13. Thực trạng quản lý với hồ sơ chuyên môn của giáo viên	51
Bảng 2.14. Thực trạng quản lý nề nếp dạy học của GV.....	52
Bảng 2.15. Thực trạng quản lý hoạt động đổi mới PPDH của Giáo viên	53
Bảng 2.16. Thực trạng công tác quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá của giáo viên đối với kết quả học tập của học sinh	55
Bảng 2.17. Thực trạng quản lý đối với hoạt động tự học tự bồi dưỡng của giáo viên....	56
Bảng 2.18. Thực trạng quản lý đối với hoạt động học tập của học sinh	58
Bảng 2.19. Đánh giá của HS về một số biện pháp quản lý học tập của HT.....	59
Bảng 2.20. Thực trạng quản lý CSVC - TBDH.....	61
Bảng 3.1. Tổng hợp kết quả khảo sát về mức độ cần thiết và mức độ khả thi của các biện pháp đề xuất	101

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Ngay từ đầu thập niên 90 của thế kỷ 20, tổ chức Unesco đã nêu lên 4 trụ cột của giáo dục: “học để biết, học để làm, học để chung sống, học để khẳng định mình” và đặc biệt nhấn mạnh: thời đại mới đòi hỏi con người phải có *cái nhìn mới, cách nghĩ mới và những kiến thức kỹ năng mới của chính thời đại mình* [39]. Nói cụ thể hơn, con người mới đó phải có khả năng tư duy độc lập, có phương pháp tư duy hệ thống và cách nhìn toàn thể; có năng lực sáng tạo và tinh thần đổi mới; có khả năng thích ứng với sự thay đổi thường xuyên, đa dạng, phức tạp, đầy biến động bất ngờ và bất định; có năng lực hành động hiệu quả và tinh thần hợp tác trong một môi trường đa văn hóa của một thế giới toàn cầu hóa.

Sang thế kỷ 21, Việt Nam đã và đang trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, song nhiều nước trên thế giới đã vượt qua thời đại cách mạng CN, đi vào thời đại thông tin, xây dựng nền kinh tế tri thức và xã hội tri thức. Điều đó cho thấy, đã có sự chênh lệch khá lớn về trình độ kinh tế, khoa học công nghệ... giữa nước ta với các nước trong khu vực và trên thế giới, mà nguyên nhân chính là do có sự khác biệt về trình độ, trí tuệ, năng lực sáng tạo và khả năng chuyên môn của nguồn nhân lực. *Nguồn nhân lực đó, chính là sản phẩm của quá trình giáo dục và đào tạo.* Để đáp ứng yêu cầu của xã hội về chất lượng nguồn nhân lực, nhanh chóng hoà nhập vào cộng đồng khu vực và thế giới đòi hỏi giáo dục phổ thông phải có những bước tiến mới mạnh mẽ nhằm giúp học sinh phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản nhằm hình thành nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa, chuẩn bị cho học sinh tiếp tục học lên hoặc đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ Quốc.

Nghị quyết lần thứ 2 Ban chấp hành Trung ương Đảng khoá VIII đã khẳng định “*thực sự coi GD &ĐT là quốc sách hàng đầu, là động lực phát triển kinh tế xã hội*” và đồng thời chỉ rõ nhiệm vụ của “*Giáo dục và đào tạo hiện nay phải có một bước chuyển nhanh chóng về chất lượng và hiệu quả đào tạo, về số lượng và quy mô đào tạo, nhất là chất lượng dạy học trong các nhà trường, nhằm nhanh chóng đưa giáo dục- đào tạo đáp ứng yêu cầu mới của đất nước. Thực hiện nâng*